

ວັນທີ 29 ກໍລະກະດາ 1939 ຍື່ປຸ່ນໄດ້ບັງຄັບໃຫ້ອິນດຸຈິນ ລົງນາມໃນສັນຍາຮ່ວມປ້ອງກັນ ລະຫວ່າງ ຍື່ປຸ່ນ ກັບ ຝຣັ້ງເສສ ກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນອິນດຸຈິນ ຝຣັ້ງເສສ ແລ້ວໃນເວລາຕໍ່ມາ ຍື່ປຸ່ນ ກ່ຽວເປັນຂຶ້ນທີ່ເມືອງໄຊ່ງອນ.

ການທີ່ຍື່ປຸ່ນທຳສັນຍາຮ່ວມປ້ອງກັນອິນດຸຈິນ ກັບ ຝຣັ້ງເສສນັ້ນ ກ່າພະວ່າ ຍື່ປຸ່ນຕ້ອງການເອົາ ອິນດຸຈິນ ແລະ ປະເທດໄທ ເປັນພລັງທາງເສຖິຕະສິງຄາມ ແລະ ຖານທັບ ໃນການທີ່ຈະທຳເສີກກັບ ບໍລິເຫັນໃຫຍ່ (ອັງກິດ) ໂດຍຫວັງຈະເຂົ້າຢືດເອົາອານານີຄົມຂອງພວກຜິວຂາວ ຄື: ພະມ້າ ອິນເຕັກ ສິງກະໂປ ອິນໂດເນເຊັ້ນ ແລະ ພິລິບປິບ ໄວ້ຫັງທີມິດ ກໍາເອົາທະວີບອາຊີໄວ້ໃນອໍານາດ ຍື່ປຸ່ນຈຶ່ງບໍ່ ຍາກໃຫ້ອິນດຸຈິນ ແລະ ປະເທດໄທ ເກີດວິວາດກັນ ເພາະມັນຈະເປັນທາງ ອັດວາງການດຳເນີນ ນະໂຍບາຍຂອງຕົນ ຄື ຍື່ປຸ່ນຫວັງເປັນມະຫາອໍານາດທີ່ຍິ່ງໃຫຍ່ໃນທະວີບອາຊີແຕ່ຜູ້ດຽວ ໂດຍການ ໂຮມເອົາບັນດາປະເທດທັງຫລາຍ ທີ່ມີຢູ່ໃນທະວີບອາຊີ ເຂົ້າມາຢູ່ໃນວົງອານັດ ຫລືອໍານາດຂອງຕົນ ຮຽກວ່າ ວົງໄພບູນມະຫາເອເຊັ້ນບົວຮະພາ.

ເພາະສະນັ້ນ ເມື່ອຍື່ປຸ່ນເຫັນ ຝຣັ້ງເສສກັບໃຫ້ ເກີດວິວາດຍາດແຍ່ງເຂດແດນແຜ່ນດິນລາວກັນ ຈຶ່ງເຂົ້າມາທຳການຂັດວາງ ໂດຍກ້ຽວກ່ອມໃຫ້ປະເທດທັງສອງຢຸດຮົບກັນ ແລ້ວຫັນຫັ້ນໍາມາ ເຈຣະຈາກັນ ເມື່ອວັນທີ 20 ມະກະຮາ 1941, ຝຣັ້ງເສສ ກັບ ໄທ ຈຶ່ງໄດ້ຂອງການເຈຣະຈາກັນຂຶ້ນ ທີ່ນະຄອນໂຕກຮວ, ປະເທດຍື່ປຸ່ນ ເມື່ອວັນທີ 6 ກຸມພາ 1941 ນັ້ນເອງ.

ໃນການຮົບກັນຈົບຕລອດໄດ້ທຳການເຈຣະຈາປັກປັນເຂດແດນກັນຄາວນີ້ ຝ່າຍໃຫ້ຖືວ່າ ໄທເປັນ ຝ່າຍຊະນະຝຣັ້ງເສສ ເພາະໄຫເຂົ້າຢືດເອົາເມືອງຈຳປາສັກ ແລະ ແຂວງປາກລາຍ ຫລືແຂວງໄຊຍະ ບຸຊີ ທີ່ທາງຝ່າງຂວາແມ່ນໜ້າຂອງ ກັບແຂວງພະຕະບອງ ອັນເປັນດິນແດນຂ່າເມນ ຂຶ່ງໃຫ້ເສັງໃຫ້ ຝຣັ້ງເສສ ແຕ່ປີ 1903 ຄືນໄປ, ແລ້ວຮັບຖານໃຫ້ ກັບ ຝຣັ້ງເສສ ຈຶ່ງໄດ້ຕົກລົງປັກປັນເຂດແດນກັນໃຫມ່. ສໍາລັບດ້ານຕິດຕໍ່ກັບລາວ ຕົກລົງຖືເອົາຮ່ອງນ້າເລິກໃນລໍາແມ່ນໜ້າຂອງເປັນຫລັກ ບັນດາເກະດອນ ຕ່າງໆ ທີ່ຢູ່ພາກຮ່ອງນ້າເລິກໄປທາງໃດ ໃຫ້ໄປທາງນັ້ນ ເພາະສະນັ້ນ ດິນແດນແຄວັນເຂດນະຄອນ ຫລວງພະບາງແຕ່ເກົ່າກ່ອນ ທີ່ຢູ່ພາກນ້າຂອງທາງຝ່າງຂວາ ແລະ ເຂດແຂວງນະຄອນຈຳປາສັກ ຈຶ່ງຕົກຄືນໄປເປັນຂອງໃຫອກ ຕາມອະນຸສັນຍາທີ່ໄດ້ລົງນາມກັນໃນນະຄອນໂຕກຮວ ເມື່ອວັນທີ 9 ຜິສພາ 1941. ໃນການທຳສັນຍາເຫື່ອນີ້ ຫມາຍຄວາມວ່າ ຝຣັ້ງເສສຍອມຍົກດິນແດນລາວສ່ວນນີ້ ຂອງ ອານາຈັກຫລວງພະບາງ ກັບດິນແດນນະຄອນຈຳປາສັກ ທີ່ຢູ່ຫຼາງຝ່າງຂວາແມ່ນໜ້າຂອງ ກັບດິນແດນ ມີນທຶນພະຕະບອງຂອງຂ່າເມນ ຄືນໃຫ້ແກ່ໃຫ້ ແຕ່ຝຣັ້ງເສສໄດ້ຮັກຮ້ອງເອົາຄ່າເສັງຫາຍໃນການ